

Beskrivning av avslagsgrunderna

Här hittar du en sammanställning av olika orsaker till avslag på en ansökan om att starta eller utöka en fristående skola.

I skollagen (2010:800) som gäller för de utbildningar som påbörjas efter 1 juli 2011 framgår att huvudmannen ska godkännas om denne har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. Eftersom även de fristående skolorna nu utgör en del av skolväsendet återfinns bestämmelser om vad utbildningen förväntas innehålla i regleringen för respektive skolform. De följande bedömningspunkterna återfinns i skollagen, de föreskrifter som meddelas med stöd av lagen eller de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) – Yrkesprogrammen ska utgöra grund för yrkesverksamhet och fortsatt yrkesutbildning. Enligt skollagen ska ett yrkesprogram innehålla arbetsplatsförlagt lärande (APL). Det är huvudmannen som ansvarar för att skaffa platser för det arbetsplatsförlagda lärandet och att dessa uppfyller de krav som finns för utbildningen. Den arbetsplatsförlagda delen av en yrkesutbildning är avgörande för kvaliteten på utbildningen och för att syftet med en yrkesutbildning ska uppfyllas. Att sökanden på ett godtagbart sätt har redogjort för att det kommer att finnas tillgång till APL-platser på de sökta yrkesprogrammen är därför en förutsättning för att godkännande ska kunna ges.

Avgifter – Utbildningen ska vara avgiftsfri. Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till böcker och andra lärverktyg som behövs för en tidsenlig utbildning samt erbjudas näringsriktiga skolmältider. Avgifter i samband med ansökan om plats får inte tas ut. Undantag gäller för internationella skolor som har rätt att ta ut en elevavgift. Det ska dock styrkas i ansökan att avgiften är skälig med hänsyn till rimliga kostnader för verksamheten, bidrag och omständigheter i övrigt.

Brister i tillsyn/anmälningar – Om Skolinspektionen upptäcker brister i en huvudmans befintliga skolor i samband med regelbunden tillsyn eller genom inkommande anmälningar kopplade till förhållandena på huvudmannens befintliga skolor inverkar detta på Skolinspektionens bedömning av huvudmannens förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för sökt utbildning.

Ekonomi – Sökanden ska kunna redovisa en tillförlitlig likviditetsbudget och resultatbudget för de första tre åren. Sökanden ska utöver detta även ange hur man avser att finansiera kostnader för uppstart av skolan. I samband med detta kontrolleras också sökandens aktuella ekonomiska ställning genom granskning av eventuell årsredovisning och genom en ekonomisk upplysning hos Upplysningscentralen (UC). Att en sökande får avslag på ekonomin kan ha flera olika orsaker. Kostnader (såsom lärarlöner, lokalhyra eller skolmältider) kan ha underskattats i budgeten, intäkter (kommunala bidrag) kan ha överskattats. I vissa fall kan sökanden inte redogöra för hur budgeterade ägartillskott ska finansieras eller så har sökanden inte verifierat att de kommer att få de lån de kalkylerar med i budgeten.

Elevprognos/ekonomi – För att en skola ska kunna bedrivas varaktigt och stabilt är det viktigt att sökanden kan presentera en tillförlitlig elevprognos. Elevprognosen ska kunna styrkas genom till exempel en intresseundersökning. Att en sökande får avslag på elevprognosen kan bland annat bero på att sökanden inte har kunnat visa att det finns ett tillräckligt stort elevunderlag för den verksamhet som sökanden ska bedriva. Undersökningen kan ibland vara för allmänt hållen, till exempel endast påvisa att det finns ett intresse för fristående skolor i allmänhet. Likviditets- och resultatbudget (se

avslagsgrund **Ekonomi**) ska överensstämja med det planerade antalet elever. Om det inte är troligt att sökanden får det elevantal de räknat med påverkar det ekonomin och kan leda till avslag.

Konfessionella inslag – Enligt skollagen får utbildningen innehålla konfessionella inslag men inte i undervisningen. Deltagandet i konfessionella inslag ska vara frivilligt.

Lokaler – Sökanden måste göra sannolikt att de kommer att ha tillgång till ändamålsenliga lokaler vid tidpunkten för skolstart till exempel genom att redogöra för vilka lokalalternativ som finns tillgängliga. Sökanden måste även kunna redogöra för hur skolan ska få tillgång till olika speciallokaler, såsom idrottssal, slöjdsal och verkstäder på vissa av yrkesprogrammen.

Lärare - I Skollagen finns bestämmelser om vilka huvudmannen får använda för undervisning i skolväsendet. Lärare ska ha en utbildning som är avsedd för den undervisning de ska bedriva. Det ska i ansökan vara säkerställt att skolan kommer att ha tillgång till utbildade lärare i samtliga ämnen. Även lågt beräknad lärartäthet i ansökan kan ge anledning till avslag.

Negativa följder – Om en etablering av en fristående skola medför påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i lägeskommunen ska godkännande inte lämnas. För en gymnasieetablering beaktas följderna även för den delen av skolväsendet som anordnas av det allmänna i närliggande kommuner. Med påtagliga negativa följder menas att etableringen medför långsiktiga negativa ekonomiska konsekvenser, pedagogiska eller organisatoriska svårigheter för den kommunala organisationen. Negativa följder prövas i regel endast i de fall där Skolinspektionen gjort bedömningen att sökande i övrigt har förutsättning att följa gällande föreskrifter för den ansökte skolformen.

Rektor – Som rektor för en fristående skola får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt. I ansökan ska sökanden redogöra för den tänkta rektorns kompetens eller när ansökan avser en utökning vilken kompetens rektor har idag. Saknar rektor pedagogisk utbildning eller erfarenhet leder detta till avslag.

Rutiner – Skolinspektionen granskar bland annat sökandes systematiska kvalitetsarbete. Systematiskt kvalitetsarbete innebär att skolenheten arbetar mål – och processinriktat. Skolan ska utgå från det systematiska kvalitetsarbetet för att säkra och utveckla verksamheten. Sökanden ska vidare redogöra för rutiner avseende klagomålshantering, frånvarorapportering och för hantering av anmälningar av kränkande behandling.

Rättslig handlingsförmåga – För att sökanden ska kunna godkännas som huvudman för en fristående skola måste denne kunna visa att man har rättslig handlingsförmåga och att verksamhetens ändamålsbeskrivning medger att sökanden får bedriva skolverksamhet. Den rättsliga handlingsförmågan kan styrkas genom registeruppgift från bolagsverket, personbevis (enskild firma), urkunder, stadgar och registeruppgifter (stiftelser, föreningar och trossamfund). Avslag under denna punkt beror ibland på att sökanden inte har kommit in med handlingar som har styrkt den rättsliga handlingsförmågan. Ibland medger inte verksamhetsbeskrivningen att sökanden får bedriva skolverksamhet i enlighet med ansökan, vilket leder till avslag. Det händer också att sökandens stadgar inte är förenliga med värdegrunden, så som den beskrivs i de olika läroplanerna.

Skolbibliotek – Eleverna ska ha tillgång till skolbibliotek. Med skolbibliotek avses vanligtvis en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande. Sökanden ska i ansökan uppge hur skolan ska tillgodose elevernas tillgång till skolbibliotek.

Särskilt stöd/uppföljning/Individuella utvecklingsplaner – Åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Sökanden ska beskriva hur arbetet med att ta fram, genomföra och följa upp åtgärdsprogram kommer att se ut.

Inom grundskolan ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal minst en gång varje termin. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Inom gymnasieskolan ska rektorn varje termin se till att eleven och vårdnadshavaren ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Timplan/utbildningens innehåll – Undervisningen i grundskolan ska omfatta vissa angivna ämnen. Den totala undervisningen för varje elev ska vara minst 6665 timmar. Vid skolans val får antalet timmar i timplanen för ett ämne eller en ämnesgrupp minska med högst 20 procent. Den timplan som redovisas av sökande måste överensstämma med skollagens bestämmelser om timplan. Undervisningen på skolan ska dessutom utformas så att syftet med utbildningen uppnås, så att undervisningen förmedlar de värderingar som ska värderas enligt läroplan och skollag samt så att eleverna garanteras den undervisningstid som skollagen föreskriver.

Värdegrund/elevinflytande/planer – Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att främja lika rättigheter och möjligheter för barn, elever eller studenter som deltar i eller söker till verksamheten. Sökanden ska redogöra för hur utbildningen ska utformas för att överensstämma med den värdegrund som anges i skollagen och läroplanen. Eleverna ska även ges möjlighet till inflytande över utbildningens utformning och innehåll.

Öppenhet/urval – Varje fristående skola ska vara öppen för alla elever som har rätt till utbildningen. Enligt skollagen ska urvalet till fristående skola, i händelse av att inte alla sökande får plats, göras på de grunder som Skolinspektionen godkänner. De urvalsgrunder som angivits i ansökan måste dock vara förenliga med gällande bestämmelser i skollagen.

Övrigt – I kategorin övrigt finns de avslagspunkter som inte passar in i övriga kategorier.